

21 Νοεμβρίου 2014

Τα Εισόδια της Θεοτόκου (Ιωάν. Καρδάση)

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Η εικονογραφία των Εισοδίων της Θεοτόκου στην Μονή της Χώρας στην Κ-πολη.

Τα Εισόδια της Θεοτόκου είναι μια εορτή, την οποία εορτάζει η Εκκλησία μας στις 21 Νοεμβρίου, σε ανάμνηση της εισόδου της Θεοτόκου στο Ναό του Σολομώντα, στα Ιεροσόλυμα.

Είναι γνωστή η ατεκνία των γονιών της Θεοτόκου. Η θερμή προσευχή τους όμως προς τον Κύριο για την απόκτηση παιδιού εισακούστηκε και έτσι σε μεγάλη ηλικία απόκτησαν ένα κορίτσι, που έμελλε να γίνει η Θεομάννα και να δεχθεί στα σπλάχνα της τον Αχώρητο. Οι γονείς της, τρίχρονο κοριτσάκι, την έφεραν και την αφιέρωσαν στον Ναό των Ιεροσολύμων, σε εκπλήρωση του τάματος που είχαν κάνει. Στο Ναό, η Θεοτόκος παρέμεινε μέχρι τα 12 χρόνια της, όπου και προετοιμάστηκε για να δεχθεί το ασύλληπτο γεγονός της σύλληψης του Λόγου, δηλαδή του 2ου προσώπου της Αγίας Τριάδας, με τη συνέργια του Αγ. Πνεύματος! Η σύλληψη, όπως αναφέρει ο άγιος Ιω. Δαμασκηνός έγινε δια μέσου της ακοής, ενώ η γέννηση του Λόγου δια μέσου της συνηθισμένης οδού και κρατώντας την ταυτόχρονα κλειστή (Ιεζ. 44. 2): «Ὡσπερ δε συλληφθείς παρθένον την συλλαβούσαν ετήρησεν, οὕτω και τεχθείς την αυτής παρθενίαν εφύλαξεν άτρωτον μόνος διελθών δι' αυτής και κεκλεισμένην τηρήσας αυτήν. δι' ακοής μεν η σύλληψις, η δε γέννησις δια της συνήθους των τικτομένων εξόδου, ει καί τινες μυθολογούσι δια της πλευράς αυτόν τεχθήναι της Θεομήτορος. Ου γαρ αδύνατος ην και δια της πύλης διελθείν και ταύτης μη παραβλάψαι τα σήμαντρα» (Έκδοσις ακριβής της Ορθοδόξου Πίστεως, Δ' 14 (87)).

Το ερώτημα που τίθεται πάνω στο γεγονός αυτό είναι, εάν η Θεοτόκος κατά την παραμονή της στο Ναό εισήρχετο στα Άγια των Αγίων, όπου μόνον ο Αρχιερέας είχε αυτό το δικαίωμα και μόνο μια φορά το χρόνο, κατά την εορτή του εξιλασμού. Το γεγονός της εισόδου της Θεοτόκου στα άγια των αγίων φέρεται αμάρτυρο στην Αγία Γραφή. Υπάρχει μόνο στην προφορική Παράδοση της Εκκλησίας και καταγράφεται μόνο στα Απόκρυφα Ευαγγέλια και μάλιστα σε εκείνο του Ιακώβου του αδελφόθεου, το Πρωτευαγγέλιο του Ιακώβου.

Το Πρωτευαγγέλιο του Ιακώβου γράφτηκε με την αρχική του μορφή περί το 150, ενώ συμπληρώθηκε με τη σημερινή του μορφή γύρω στο 300. Το κείμενο χωρίζεται στα εξής μέρη: 1/ Σύλληψη, γέννηση, αφιέρωση της Μαρίας στο Ναό και μνηστεία της με τον Ιωσήφ. 2/ Γέννηση του Χριστού και σφαγή των νηπίων. 3/ Διάσωση Ελισάβετ και Προδρόμου και ιστορικό της δολοφονίας του Ζαχαρία και 4/ Επίλογος.

Η αναφορά του Ιακώβου πάνω στην αφιέρωση της Μαρίας στο Ναό βρίσκεται από το 7.2 έως το 8.3 κεφάλαιο του Πρωτευαγγελίου του. Η αναφορά του στην είσοδο της Μαρίας στα Άγια των Αγίων γίνεται σε τρεις περιπτώσεις: α/ «Ο ιερέας την έβαλε να καθίσει στον τρίτο αναβαθμό του θυσιαστηρίου. Ο Κύριος, ο Θεός, της έδωσε χάρη και χόρεψε (με τα πόδια της) και όλος ο λαός του Ισραήλ την αγάπησε» (7.3). β/ «Σηκώθηκε ο Ιωσήφ από το σάκκο, κάλεσε την Μαριάμ και της είπε: «Τι είναι αυτό που έκανες ξεχνώντας τον Κύριο, τον Θεό σου, που σε φρόντιζε; Γιατί ταπεινώσες τον εαυτό σου εσύ που ανατράφηκες στα άγια των

αγίων και που έπαιρνες τροφή από χέρι αγγέλου;»» (13.2). γ/ «Είπε ο ιερέας: «Μαρία, γιατί το έκανες αυτό; γιατί ταπεινώσες τον εαυτό σου ξεχνώντας τον Κύριο, τον Θεό σου; Εσύ που ανατράφηκες στα άγια των αγίων και λάμβανες τροφή από χέρι αγγέλου, εσύ που άκουσες τους ύμνους και χόρευες μπροστά στο Θεό, γιατί το έκανες αυτό;». Εκείνη έκλαψε πικρά λέγοντας: «Ζει Κύριος ο Θεός μου, είμαι καθαρή ενώπιον Του και δεν έχω σχέση με άντρα»» (15.3).

Η διήγηση αυτή έχει τον πυρήνα της στην παλαιοδιαθηκική διήγηση για την γέννηση του Σαμουήλ από την Άννα και τον Ελκανά -με την οποία έχει πολλά κοινά σημεία-, όπως επίσης δευτερευόντως με την διήγηση για την γέννηση του Ισαάκ από τον Αβραάμ και την Σάρα, καθώς επίσης τις ιστορίες των Πατριαρχών, της Ιουδήθ και του Μανώε και της γυναίκας του (μητέρας του Σαμψών). Γνωρίζει επίσης αρκετά καλά ο συγγραφέας κάποια χωρία από την Έξοδο, τους Αριθμούς, το Δευτερονόμιο, τον προφήτη Ησαΐα, τον Αμώς, τις Παροιμίες κ.ά. Είναι βέβαια φυσικό να διερωτηθεί κανείς για την ιστορικότητα της διηγήσεως σχετικά με την παραμονή της Παναγίας στο Ναό του Σολομώντα ή, κατά την βυζαντινή παράδοση, την είσοδο της στο Άδυτο ή στα Άγια των Αγίων, όπου μόνο ο Αρχιερέας εισήρχετο «άπαξ του ενιαυτού» και «γυναιξίν άβατον ην το ιερόν» (Ιώσηπου, Ιουδ. Αρχαιολογία (15,419.....). Γι' αυτό το θέμα θα μπορούσαν να λεχθούν τα εξής: Εκείνο που έχει ιδιαίτερη σημασία στη διήγηση αυτή και είναι γενεσιουργός αιτία της αναμφίβολα, δεν είναι το ιστορικό υπόβαθρό της, αλλά το θεολογικό συμβολικό περιεχόμενο του γεγονότος και η βαθύτερη σωτηριολογική σημασία του. Στην ορθόδοξη παράδοση τα Εισόδια της Θεοτόκου εκλαμβάνονται ως προοίμιο και προαναφήνηση του Ευαγγελισμού. Η, σύμφωνα με την προορισμένη βουλή και ευδοκία του Θεού, παραμονή της Παναγίας στο Ναό του Σολομώντα ήταν γι' αυτήν περίοδος κάθαρσης, μύησης στην εν αγίω Πνεύματι ζωή και προετοιμασία, για να γίνει με την αυτεξούσια προαίρεση της το ιερό κατοικητήριο του Λόγου και μητέρα, του δι' αυτής, ενανθρωπήσαντος Θεού. Τη στενή σχέση των Εισοδίων με τον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου εκφράζει με μοναδικό τρόπο ο εκκλησιαστικός ύμνος των Εισοδίων: «Τα της νυμφεύσεως απογράφονται θεία συμβόλαια της υπέρ νουν κυοφορίας σου, αγνή Παρθένε σήμερον εν πνεύματι αγίω, εν οίκω Θεού».

Η εορτή των Εισοδίων της Θεοτόκου φαίνεται ότι θεσπίσθηκε στα Ιεροσόλυμα κατά τον εγκαινιασμό του Ναού της αγίας Θεοτόκου Μαρίας ή Νέας Εκκλησίας στις 21 Νοέμβριου του 543. Ο Ναός αυτός ανεγέρθηκε από τον Ιουστινιανό στη νότια πλευρά του Ναού του Σολομώντα. Λόγω της θέσης του Ναού, ήταν επόμενο να συνδεθεί από τους πιστούς με την είσοδο και παραμονή της Θεοτόκου στον Ναό του Σολομώντα.

Πληροφορίες για την τέλεση της εορτής αυτής στην Κωνσταντινούπολη υπάρχουν από τον Η΄ αιώνα. Η εορτή αναφέρεται στο τυπικόν της Μεγάλης Εκκλησίας και στο μηνολόγιον του Βασιλείου Β΄. Εορταζόταν πανηγυρικά με την παρουσία του αυτοκράτορα στο Ναό της Θεοτόκου των Χαλκοπρατειών και από τον ΙΔ΄ αιώνα στη Μονή της Περιβλέπτου. Η εορτή των Εισοδίων της Θεοτόκου έχει ιδιαίτερη σημασία για τον μοναχισμό. Οι νέοι μοναχοί με την ένταξη, κατά την κουρά τους, στη Μονή μιμούνται μυστικώς την Παναγία, που εισέρχεται στα Άγια των Αγίων για να καθαρθεί και για να προετοιμασθεί να υπηρετήσει το μυστήριο της Σωτηρίας.

Πολλές από τις μεγάλες εορτές προέρχονται από την ιστορία του Πρωτευαγγέλιου του Ιακώβου και η λειτουργική επηρεάστηκε εικονογραφικά και υμνολογικά από αυτό: α/ Η Σύλληψη της Θεοτόκου από την αγία Άννα (9 Δεκεμβρίου), β/ Το Γενέσιον της Θεοτόκου (8 Σεπτεμβρίου), γ/ Τα Εισόδια της Θεοτόκου (21 Νοεμβρίου), δ/ Ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου (25 Μαρτίου), ε/ Τα Χριστούγεννα (25 Δεκεμβρίου), στ/ Η Σύναξη της Θεοτόκου (26 Δεκεμβρίου), ζ/ Των αναιρεθέντων νηπίων (29 Δεκεμβρίου), η/ Η Σύναξη Ιωακείμ και Άννας (9 Σεπτεμβρίου), θ/ Η Μνήμη Ζαχαρίου (5 Σεπτεμβρίου).

Επίσης υπάρχουν και άλλα γεγονότα ή παραστάσεις που προέρχονται από τη διήγηση του Ιακώβου: α/ ο συνεορτασμός της Άννας και του Σαμουήλ, ανήμερα της σύλληψης της Θεοτόκου, β/ η παράσταση των Χριστουγέννων με το σπήλαιο, γ/ οι δυο μαίες στην εικονογραφία, δ/ η προσφορά των δώρων στο Ναό, ο ασπασμός Ιωακείμ και Άννας, η διαμονή στα άγια των αγίων, η ανάθεση της Μαρίας στον Ιωσήφ με τη θαυματουργία της ράβδου, ε/ η ίδια η εορτή των Εισοδίων, η οποία δημιούργησε μια μεγάλη θεολογική ερμηνευτική παράδοση για το γεγονός αυτό.

Ο Ναός των Ιεροσολύμων, όπου έγινε η είσοδος της Θεοτόκου κτίσθηκε (μετά από τις καταστροφές που είχε υποστεί ο αντίστοιχος Ναός του Σολομώντα), το 30 π.Χ. από τον Ηρώδη το Μέγα και χωριζόταν σε τρεις κύριες αυλές: Στην πρώτη αυλή, επιτρεπόταν η είσοδος σε εβραίους, υπήρχαν στον περίγυρο διάφορες στοές μεταξύ των οποίων και η Βασιλική, όπου συγκεντρώνονταν οι μαθητές του Ιησού μετά την Ανάληψη. Στη δεύτερη αυλή υπήρχαν διάφορα κτίσματα, σ' ένα από τα οποία στεγαζόταν ορφανοτροφείο κοριτσιών. Κατά την Παράδοση, εδώ έζησε και η Θεοτόκος μετά τα Εισόδια. Σ' ένα άλλο κτίσμα στεγαζόταν το Μεγάλο Συνέδριο των Ιουδαίων, που αποτελούσε την ανωτάτη θρησκευτική και εθνική αυθεντία του απανταχού Ιουδαϊσμού, αποτελούμενο από 70 μέλη, Φαρισαίους και Σαδδουκαίους. Στην τρίτη αυλή ήταν ο κύριος Ναός, ο οποίος περιλάμβανε δυο τμήματα: Τα Άγια και τα Άγια των Αγίων. Έξω από τον κυρίως Ναό υπήρχε το θυσιαστήριο των ολοκαυτωμάτων. Τα δυο τμήματα του κυρίως Ναού χωρίζονταν από ένα παχύ και

βαρύτιμο καταπέτασμα. Στα Άγια ήταν τοποθετημένα: α/ η τράπεζα των άρτων της πρόθεσης, β/ η επτάφωτη λυχνία, γ/ το θυσιαστήριο του θυμιάματος, ενώ στα Άγια των Αγίων υπήρχε η Κιβωτός της Διαθήκης με το χρυσό ιλαστήριο επίθεμα και τα δυο χρυσά χερουβείμ. Υπήρχαν επίσης άλλες δυο περιφερειακές αυλές, μία για τους εθνικούς και μία για τις γυναίκες. Οι γυναίκες απαγορευότανε να κυκλοφορούν σε άλλες αυλές.

Την ακριβή περιγραφή της σκηνης του μαρτυρίου έχουμε στην προς Εβραίους επιστολή από τον Απ. Παύλο (Εβρ. 9. 1-10): «Είχε μεν ουν και η πρώτη σκηνή δικαιώματα λατρείας το τε άγιον κοσμικόν. σκηνή γαρ κατεσκευάσθη η πρώτη, εν η η τε λυχνία και η τράπεζα και η πρόθεσις των άρτων, ήτις λέγεται Άγια. μετά δε το δεύτερον καταπέτασμα σκηνή η λεγομένη Άγια αγίων, χρυσούν έχουσα θυμιατήριον και την κιβωτόν της διαθήκης περικεκαλυμμένην πάντοθεν χρυσίω, εν η στάμνος χρυσή έχουσα το μάννα και η ράβδος Ααρών η βλαστήσασα και αι πλάκες της διαθήκης, υπεράνω δε αυτής Χερουβίμ δόξης κατασκιάζοντα το ιλαστήριον. περί ων ουκ έστι νυν λέγειν κατά μέρος. Τούτων δε ούτω κατεσκευασμένων εις μεν την πρώτην σκηνήν δια παντός εισίασιν οι ιερείς τας λατρείας επιτελούντες, εις δε την δευτέραν άπαξ του ενιαυτού μόνος ο αρχιερέυς, ου χωρίς αίματος, ο προσφέρει υπέρ εαυτού και των του λαού αγνοημάτων, τούτο δηλούντος του Πνεύματος του Αγίου, μήπω πεφανερώσθαι την των αγίων οδόν, έτι της πρώτης σκηνης εχούσης στάσιν. ήτις παραβολή εις τον καιρόν τον ενεστηκότα, καθ' ον δώρα τε και θυσίαι προσφέρονται μη δυνάμεναι κατά συνείδησιν τελειώσαι τον λατρεύοντα, μόνον επί βρώμασι και πόμασι και διαφόροις βαπτισμοίς και δικαιώμασι σαρκός, μέχρι καιρού διορθώσεως επικείμενα».

Στην ανωτέρω περιγραφή του Παύλου γίνεται σαφές, ότι το πρώτο μέρος της Σκηνης, «το Άγιο», ήταν βατό από τους Ιερείς κατά την διάρκεια όλου του λατρευτικού έτους. Σ' αυτό μπορούσαν να μπαίνουν οι ιερείς «δια παντός», οποιαδήποτε δηλαδή ημέρα και ώρα, «τας λατρείας επιτελούντες». Στη δεύτερη όμως Σκηνή, στα Άγια των Αγίων, έμπαινε μόνο ο Αρχιερέας και αυτός μόνο μια φορά το χρόνο, μόνο «άπαξ του ενιαυτού». Το «άπαξ» αυτό πραγματοποιείτο κατά την ημέρα της εορτής του Εξιλασμού, η οποία εορταζόταν στις 10 του έβδομου μήνα. Η ημέρα αυτή ήταν ημέρα νηστείας και σαββατικής αργίας, ημέρα συντριβής, προσευχής και θυσιών, για την άφεση των αμαρτιών, για τον εξιλασμό, σύμφωνα με την ονομασία της. Ο Αρχιερέας κατά την «άπαξ του ενιαυτού» είσοδό του στα Άγια των Αγίων, εφρόντιζε «από του αίματος του μόσχου..... το ιλαστήριον» (Λευιτ. 16. 14). Το αίμα αυτό το πρόσφερε «υπέρ εαυτού και των του λαού αγνοημάτων». Μετά τη σφαγή του ενός από τους δυο τράγους, εκείνου δηλαδή ο οποίος δια κλήρου είχε επιλεγεί για να θυσιαστεί «περί αμαρτίας» (Λουκ.

16. 5-9), ο αρχιερέας θα εισήρχετο ξανά εις τα Άγια των Αγίων. Ερράντιζε τότε «το ιλαστήριον» και με το αίμα του τράγου. Ο δεύτερος αυτός ραντισμός αποσκοπούσε στο να εξαγνίσει τον ιερότατο αυτό χώρο από τις μιάنسες, που ήταν δυνατόν να επιφέρουν σ' αυτόν, οι ανομίες του λαού του Ισραήλ (Λευιτ. 16. 15-16).

Ο Αρχιερέας είναι ο προϊστάμενος του ιερατείου, ήταν ισόβιος και καταγόταν από τη φυλή του Λευί. Αποτελούσε την ανώτατη θρησκευτική αυθεντία του Ισραήλ, έχριε τον βασιλέα του Ισραήλ και ρωτούσε το Θεό σε κρίσιμες στιγμές της ισραηλιτικής θεοκρατίας. Η υψηλή του θέση απαιτούσε αγιότητα βίου και ανάλογη προς το αξίωμα περιβολή. Αργότερα παρήκμασε ως θεσμός, η άσκηση δε της αρχιερωσύνης περιήλθε μετά τον Ηρώδη σε απλούς ιερείς. Πρώτος Αρχιερέας αναφέρεται ο Ααρών, αδελφός του Μωυσή, τελευταίος δε ο Φινεές, στη δε Κ.Δ. αναφέρονται τρία ονόματα Αρχιερέων (Άννας, Καϊάφας και Ανανίας).

Από τα ανωτέρω καταγραφόμενα, αλλά και από τα υπόλοιπα σχετικά κείμενα Π. και Κ. Διαθήκης διατυπώνονται οι εξής παρατηρήσεις:

1.- Δεν αναφέρεται από τον Παύλο, αλλά και από κανέναν άλλον Απόστολο και ευαγγελιστή η παραμονή της Θεοτόκου στα Άγια των Αγίων.

2.- Ο Παύλος δεν αναφέρει πουθενά και σε καμιά επιστολή του για την Θεοτόκο, τη μητέρα του Χριστού, παρ' όλον ότι η Θεοτόκος παρέμεινε στο Ναό από το 12 π.Χ. μέχρι το 3 π.Χ.

3.- Η παραμονή οιαδήποτε εβραίου και πολύ περισσότερο θηλυκού γένους στα Άγια των Αγίων ήτανε αυστηρότατα απαγορευμένη από τον Μωσαϊκό Νόμο και επέσυρε την ποινή του θανάτου σ' όποιον το έκανε, αλλά και σε όποιον το επέτρεπε.

4.- Η παραμονή της Θεοτόκου στα Άγια των Αγίων με την άδεια του Αρχιερέα θα σήμαινε την θανατική του καταδίκη. Αλλά τέτοια καταδίκη Αρχιερέα δεν είναι γνωστή, πράγμα που θα επέβαλε και την αγιοποίησή του, όπως στην περίπτωση του ραβίνου Γαμαλιήλ, νομοδιδάσκαλου και διδάσκαλου του Απ. Παύλου (Πράξ. 22. 3), ο οποίος αγιοποιήθηκε (3 Αυγούστου). Κατά την παράδοση θεωρείται κρυπτοχριστιανός και πρότεινε να αφεθεί στο Θεό η απόδειξη, του εάν το κίνημα των Αποστόλων ήτανε εκ Θεού ή όχι: «ότι εάν η εξ ανθρώπων η βουλή αυτή ή το έργον τούτο, καταλυθήσεται. ει δε εκ Θεού εστιν, ου δύνασθε καταλύσαι αυτό, μη ποτε και θεομάχοι ευρεθήτε» (Πράξ. 5. 38-39).

5.- Η μόνη περίπτωση φόνου Ιερέα αναφέρεται στο Ματθ. 23. 35: «... από του αίματος Άβελ του δικαίου έως του αίματος Ζαχαρίου υιού Βαραχίου, ον εφονεύσατε μεταξύ του ναού και του θυσιαστηρίου». Ο ανωτέρω Ιερέας

ταυτίζεται με τον πατέρα του Ιω Προδρόμου (Ωριγένης, Μ. Βασίλειος, Γρ. Θεολόγος, Γρ. Νύσσης κ.ά.) και καταγόταν από την φυλή Αβιά (Λουκ. 1. 5). Ο Ιω. Χρυσόστομος αναφέρει, ότι ο Ζαχαρίας, ο πατέρας του Προδρόμου, ήταν Αρχιερέας και ως τοιούτος εισήλθε στα Άγια των Αγίων, πράγμα ερχόμενο σε αντίθεση με τα αναφερόμενα από τον Λουκά. Την αυτή γνώμη έχουν οι: Επιφάνιος, Αμβρόσιος, Αυγουστίνος κ.ά.. Η πράξη της δολοφονίας αναφέρεται στο απόκρυφο «Πρωτοευαγγέλιο του Ιακώβου» (κεφ. 23-24). Εκεί αναφέρεται, ότι ο Ζαχαρίας, πατέρας του Ιωάννη Προδρόμου, φονεύθηκε από τον Ηρώδη το Μέγα, γιατί δεν έλεγε που είχε κρύψει τον υιό του, ώστε να αποφύγει τη σφαγή του. Το σώμα του δεν βρέθηκε, παρά μόνο το αίμα του δίπλα στο θυσιαστήριο. Η μνήμη του εορτάζεται στις 24 Ιουν. και 5 Σεπτ. Στη θέση του οι ιερείς εξέλεξαν τον Συμεών, τον αποκληθέντα Θεοδόχο, ο οποίος εδέχθη τον Χριστό την 8η ημέρα στο Ναό και η μνήμη του εορτάζεται στις 3 Φεβ.

Ορισμένοι των Αγίων της Εκκλησίας μας καταγράφουν την είσοδο της Θεοτόκου στα Άγια των Αγίων, άλλοι δεν καταγράφουν το γεγονός: Ο άγ. Ιω. Δαμασκηνός στο έργο του «Η Θεοτόκος» καταγράφει τα εξής: «Είτα τω ιερῷ του Θεού νεῷ ανατίθεται κανταύθα διατρίβει κρείττονα και καθαρωτέραν των άλλων ενδεικνυμένη αναστροφήν απάσης επιμιξίας ανδρών και θηλειών ατόπων απηλλαγμένη» και παρακάτω: «και ο βασιλεύς και πας ο λαός έμπροσθεν της κιβωτού θύοντες βόας και πρόβατα αναρίθμητα. και εισφέρουσιν οι ιερείς την κιβωτόν διαθήκης Κυρίου εις τον τόπον αυτής εις το δαβίρ του οίκου, εις τα άγια των αγίων, υπό τας πτέρυγας των χερουβείμ. ούτω δη και νυν επί τη καταπαύσει της νοεράς κιβωτού, ου διαθήκης Κυρίου, αλλ' αυτής της του Θεού Λόγου υποστάσεως αυτός ο νέος Σολομών, ο ειρηνάρχης και του παντός αριστοτέχνης, των ουρανίων νόων τα υπερκόσμια τάγματα και της νέας διαθήκης τους προύχοντας, τους αποστόλους φημί, συν παντί τω εν Ιερουσαλήμ των αγίων λαῷ σήμερον εκκλησίασε» (Λόγος Β΄ 5-9 και Γ΄ 18-31).

Αντιθέτως ο άγ. Νικόλαος Καβάσιλας καταγράφει σαφέστατα την είσοδο της Θεοτόκου στα Άγια των Αγίων στο έργο του «Θεομήτωρ»: «και γαρ τον ιερώτατον εισελήλυθεν οίκον, ος και αυτώ τω των ιερών ηγεμόνι μη πρότερον πάσαν αμαρτίαν καθηραμένω, καθάπερ οίόν τε ην τηνικαύτα καθαίρειν αμαρτίας, άδυτος ην..... επει μη μόνον ούτως εισελήλυθε παραδόξως, αλλά και ώκησεν από βρέφους, έως και παις ην ήδη..... την Παρθένον δε, καθάπερ οικία τοις αδύτοις χρωμένην, και σιτίων άπτεσθαι και ύπνου μετέχειν και την άλλην ενταύθα δίαιταν έχειν.....». Τις ίδιες θέσεις διατυπώνει επίσης ο αγ. Γρηγόριος Παλαμάς.

Στην ελληνική λαογραφική παράδοση, το χρονικό διάστημα από το Γενέθλιο της Θεοτόκου μέχρι τα Εισόδια, είναι γνωστό ως το μικρό καλοκαιράκι. Η εορτή,

ανάλογα με τις κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν σε διάφορα μέρη της χώρας προσονομάζεται Παναγία Αχισπορίτισα ή Μεσοσπορίτισσα ή Αποσπορίτισσα ή Πολυσπορήτισσα ή Αποσοδιά κ.ά. Την ημέρα αυτή των Εισοδίων το παραδοσιακό φαγητό είναι σπόρια η κόλλυβα. Πρόκειται για βραστούς σπόρους οσπρίων, δημητριακών με σταφίδες, καρύδια αμύγδαλα και ζάχαρη. Επίσης την ημέρα των Εισοδίων συνηθίζουν οι ποιμένες να κατεβαίνουν στα χειμαδιά.

Συμπερασματικά καταφαίνεται, ότι το γεγονός των Εισοδίων στα Άγια των Αγίων είναι αμάρτυρο αγιογραφικά, καταγράφεται δε μόνο στο απόκρυφο Πρωτευαγγέλιο του Ιακώβου, καθώς και σε έργα ορισμένων Αγίων της Εκκλησίας μας. Η είσοδος της Θεοτόκου στα Άγια των Αγίων δεν μπορεί να θεωρηθεί ως πραγματικό γεγονός, λόγω της αυστηρότατης απαγόρευσης εισόδου οποιασδήποτε γυναίκας ανεξαρτήτως ηλικίας εντός του αβάτου αυτού, αλλά ως προτύπωση της κιβωτού της Διαθήκης, η οποία ευρίσκετο εντός αυτών.

20.11.14

I. ΚΑΡΔΑΣΗΣ

Πηγή: fdathanasiou.wordpress.com